

DECIZIA nr. 36/208

din 22 decembrie 2016

Cu privire la examinarea autosesizării membrului CCA, D. VICOL, și a apelului dlui M. HARABAGIU, șeful Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale

I. În cadrul ședinței publice din 25 noiembrie 2016, membrul CCA, Dragoș Vicol, s-a autosesizat referitor la emisiunea „Ora de ras” de la „Jurnal TV” din 20 noiembrie, care a prezentat tragedia familiei pompierului Ion Nogailic într-un context satiric. Dragoș Vicol a solicitat Direcției Juridice și reglementări și celorlalte direcții să se expună în acest sens.

II. Pe data de 28 noiembrie 2016, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit apelul nr. 19/2-2399 din 28.11.2016 din partea dlui Mihail Harabagiu, șeful Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, în care se menționează că pompierii și salvatorii din toată țara se arată indignați pentru faptul că colegul lor, „*Eroul Ivan Nogailic, a fost transformat într-un subiect al unei emisiuni de satiră și umor*” și că regretă să constate că „*memoria unui adevărat erou post-mortem este dezonorată public la un post TV, în fața poporului pe care el l-a servit cu demnitate*”. De asemenea, dl Mihail Harabagiu susține că „*în emisiunea „Ora de ras” de la Jurnal TV, spectatorii nu au văzut un show de divertisment, ci au urmărit cum două persoane, intitulate jurnaliști, murdăresc cu cinism suferința oamenilor, lacrimile oamenilor dragi care-l plîng pe Ivan, doar pentru a-și hrăni propriile obsesii. Aceștia au dat dovadă că nu mai au nimic sfînt, nici măcar decesul unui erou... Nu dorim nimănui să treacă vreodată prin suferințele familiei Nogailic sau prin batjocura jurnaliștilor de la Jurnal TV*”. În acest context, dl Mihail Harabagiu, șeful Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, roagă CCA să se solidarizeze cu demersul lor și să ia „*atitudine fermă în acest caz*”.

Este de menționat că CCA a solicitat postului de televiziune „Jurnal TV” să-și expună opinia referitor la cele invocate în apel. În răspunsul său (scrisoarea nr. 387-E/04 din 12.12.2016), postul de televiziune „Jurnal TV” afirmă: „*În textul acestei petiții nu se regăsește nici o afirmație care ar constitui derogare de la prevederile Codului audiovizualului, ci se insinuează că, prin materialul difuzat în cadrul emisiunii „Ora de ras”, s-ar fi adus atingere imaginii pompierului Ivan Nogailic și familiei acestuia. Or, această presupusă încălcare, dacă și ar fi fost reală, urma să fie dedusă spre verificare instanței de judecată, în ordinea procedurii apărării onoarei și demnității, reglementate de Legea cu privire la libertatea de exprimare (nr. 64 din 23.04.2010), care prin art. 1 stabilește că are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei. Această lege nu include Consiliul Coordonator al Audiovizualului în categoria autorităților competente să examineze litigiile legate de apărarea onoarei și demnității... Referindu-ne la fondul demersului, întrevădem că se încearcă o exagerare și o deviere de la sensul subiectului nemijlocit, dar și al scopului punerii pe post a acestuia... Nici autorii emisiunii și nici Jurnal TV nu a atentat asupra demnității umane, ci a adus un omagiu eroului căzut la datorie, criticînd acțiunile fățarnice ale unor persoane cercetate cu legea, care susțineau un concurent electoral, de a-și face capital politic pe seama familiei îndurerate. Momentul artistic ce a urmat a avut ca bază piesa „Спасите наших душу” a lui V. Vișoțki, care este un cîntec cu o încărcătură emoțională sporită, iar textul acestuia a reprezentat un strigăt al neputinței de a beneficia de*

toate bucuriile vieții, dat fiind sărăcia din țară, dotarea insuficientă etc. Această operă trebuie privită ca un produs artistic și nicidecum ca un reportaj sau material informativ. Anume din cauza impactului emoțional care o lasă audierea atât a piesei originale, cât și a celei prelucrate, pentru a evita oricare interpretări și insinuări, realizatorii emisiunii au adus scuze publice familiei eroului căzut la datorie, în cadrul proximei emisiuni ce a succedat emisiunea în care a fost difuzată această operă artistică. În aceste împrejurări, constatăm că nu există nici un temei în a califica faptele descrise în demers ca fiind abateri prevăzute de la Codul audiovizualului, motive din care cerem respingerea ca neîntemeiată a petiției nominalizate!”

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a efectuat monitorizarea emisiunii „Ora de ras” difuzată de postul de televiziune „Jurnal TV” pe data de 20 noiembrie 2016.

Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, în cadrul emisiunii „Ora de ras” (difuzată la data de 20 noiembrie 2016), un subiect (ora de difuzare: 21:53:45/ durata: 01 min. 04 sec.) despre incendiul din sectorul Ciocana, în urma căruia, conform prezentatorilor emisiunii, „și-a pierdut, eroic, viața un pompier” și „care lasă în urma lui o soție, două fiice și un credit la bancă pentru apartament”. În acest sens, prezentatorii emisiunii Anatol Durbală și Constantin Cheianu vin să informeze publicul că atât moldovenii de acasă, cât și cei din diasporă s-au mobilizat în două zile pentru a aduna suma pentru credit, iar primul care a ieșit să acorde ajutor familiei pompierului decedat a fost „nimeni altul decât Plahotniuc cu Edelweiss-ul lui”. De asemenea, moderatorii emisiunii mai menționează că și „Filip a ieșit repede cu medalia pentru erou”.

În continuare, Anatol Durbală și Constantin Cheianu se expun asupra dotării necalitative cu echipament de care dispun pompierii din țară, precum și se arată indignați de faptul că a fost trimis un singur pompier să scoată două persoane blocate în etajul incendiat („...Și în fine, o ultimă întrebare pe care vrem să le-o adresăm superiorilor pompierului decedat: Cum se face că ați trimis un singur pompier să scoată tocmai două persoane blocate în etajul incendiat? În mod normal, ar fi trebuit să meargă o echipă întreagă, zicem noi. Iar echipele au ajuns acolo, din ceea ce s-a vorbit la conferința de presă, abia după ce omul își pierduse cunoștința” (Cheianu). Și am înțeles că acele echipe nu prea aveau mijloace tehnice ca să-l scoată repede de acolo. E normal așa, domnilor superiori?... Și în rezultat, ce avem? Omul a trebuit să-și piardă viața ca să i se rezolve toate problemele financiare. Oare nu e prea mare prețul?”). Urmează o piesă muzicală care are la baza tragicul incident din sectorul Ciocana, în urma căruia a decedat Ivan Nogailic (sînt difuzate secvențe video cu incendiul izbucnit, un om îmbrăcat în haine speciale antiincendiare, foc, arsuri de plămâni, jucării care ard, copile). De asemenea, piesa conține următorul conținut: „...Fumul mă înăbușă, plămîii mi-s cenușă, mi-a ars de tot mînușă, mă doare. Văpaia atacă și-mi sună în cap creditul de la bancă, orcît mă va coace? Ori cine să-l întoarcă? Și focul mă dezbracă, iar n-o să mai scap. Eu știu că diseară la știri, un bandit (imagini cu premierul P. Filip) cu bani o să apară, o sponsorizare, Guvernul, probabil, gătește medalii, dar eu în mormînt... Fetițele mele atît m-ați rugat să aduc jucărele, mașini, păpușele, dar tata nu poate, căci păpușile, păpușile toate, păpușile ard. Erou nu mă faceți, vreau creditul eu să-l pot întoarce, așa mi-ar place, de bani să ai parte, noi trebuie aproape să ne tîrîm în coate, să ardem, să ardem cu toți...”

Urmare a celor expuse mai sus, se atestă că postul de televiziune „Jurnal TV” nu a comis derogări de la legislația audiovizuală.

Totodată, este de menționat că orice persoană fizică sau juridică, indiferent de cetățenie, naționalitate și domiciliu, care se consideră lezată în drepturile sale legitime, în special, în reputația sau prin prezentarea în cadrul unei emisiuni a unor fapte incorecte, are dreptul la replică, rectificare sau dreptul de a cere remedii echivalente în conformitate cu prevederile art. 16 din Codul audiovizualului: (1) *”Orice persoană fizică sau juridică care se consideră lezată în drepturile sale legitime și, în special, în reputația sa prin prezentare în emisiune a unor fapte incorecte are dreptul la replică, rectificare sau dreptul de a cere remedii echivalente în*

conformitate cu prevederile Codului civil”; (3) ”Despre cererea de exercitare a dreptului la replică, radiodifuzorul este sesizat în scris în termen de 20 de zile de la transmiterea emisiunii la care se referă cererea. Radiodifuzorul difuzează răspunsul în aceeași emisiune, în același interval de timp și cu aceeași durată, în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă emisiunea care a difuzat această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, răspunsul este transmis în următoarea emisiune” și (6) ”Difuzarea rectificării sau acordarea dreptului la replică nu exclude dreptul persoanei lezate de a se adresa în instanța de judecată”.

În apelul înaintat se afirmă că postul de televiziune „Jurnal TV” a dezonorat public memoria eroului post-mortem Ivan Nogailîc, iar în conformitate cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, apărarea onoarei și demnității oricărei persoane ține de competența altor autorități și organe. Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 nu include Consiliul Coordonator al Audiovizualului în categoria autorităților competente să examineze litigiile legate de apărarea onoarei și demnității.

Astfel, în urma examinării apelului dlui Mihail Harabagiu, șeful Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului constată că obiectul formulat în demers ține de instanța de judecată, conform prevederilor Legii cu privire la libertatea de exprimare.

În cadrul ședinței publice, membrii Consiliului au avut poziții împărțite în ceea ce privește subiectul despre incendiul din sectorul Ciocana, în urma căruia a decedat pompierul Ion Nogailîc, difuzat de postul de televiziune „Jurnal TV” în cadrul emisiunii „Ora de ras” din data de 20 noiembrie 2016. Astfel, au fost enunțate două propuneri: de a lua act de autosesizarea membrului CCA, Dragoș Vicol, și apelul dlui Mihail Harabagiu, șeful Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, sau de a contramanda chestiunea în scopul unor concretizări suplimentare. Drept urmare, majoritatea membrilor CCA au votat pentru amânarea chestiunii.

Ca urmare a celor constatate, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, a Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A amâna examinarea sesizărilor pentru o ședință ulterioară (PRO – (6) – D. CIOCAN, O. BARBĂLATĂ, Iu. COLESNIC, A. COZMA, C. DUCA și D. VICOL; CONTRA – (2) – O. GUȚUȚUI și M. ONCEANU-HADÎRCĂ).
2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.
3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dinu CIOCAN